

Приймак С. Г.

ORCID 0000-0003-3911-7081
ResearcherID AAE-9459-2019
Scopus-Author ID 55873000300

Доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри біологічних основ фізичного виховання, здоров'я і спорту,
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: Spritmak1972@gmail.com

Ратов А. М.

ORCID 0000-0001-6968-1543

Кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри теорії та методики спорту
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
(Суми, Україна) E-mail: amratov@ukr.net

Міщенко О. В.

ORCID 0000-0002-1157-198X

Кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри теорії та методики спорту
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
(Суми, Україна) E-mail: aleksanderys8485@ukr.net

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КІНЕЗІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ

Мета роботи – розробити модульну систему навчання у формуванні кінезіологічної компетентності при підготовці майбутніх вчителів фізичної культури.

Методологічною основою є концептуальні ідеї теорії пізнання, методологічні принципи науковості, доступності, цілісності, інтегративності, які пояснюють важливі педагогічні аспекти професійної підготовки майбутнього фахівця з фізичного виховання та спорту.

Методи дослідження. Для отримання найбільш значущих результатів дослідження та їх інтерпретації застосовувались такі методи: теоретичний аналіз і синтез, систематизація, узагальнення інформації, викладеної у наукових джерелах інформації.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що удосконалено: методику проведення дисципліни «Спортивно-педагогічне удосконалення» для студентів закладів вищої освіти з урахуванням морфофункционального забезпечення спортивно-педагогічної діяльності; методику організації заняття зі спортивно-педагогічного удосконалення для студентів закладів вищої освіти; навчально-методичне забезпечення викладання дисципліни «Спортивно-педагогічне удосконалення» в закладах вищої освіти.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробці науково-методичного забезпечення навчальної дисципліни «Кінезіологія спортивно-педагогічної діяльності» та вдосконаленні змісту фахової підготовки майбутніх вчителів фізичного виховання на основі інтегративного кінезіологічного підходу.

Висновки. У процесі розроблення навчально-методичного комплексу реалізовано принцип, за яким сучасна орієнтація освіти, спрямована на розвиток функціональних можливостей у процесі спортивно-педагогічного удосконалення з метою формування кінезіологічної компетентності, детермінована створенням психологічних і дидактичних умов, в яких студент може виявити пізнавальну й інтелектуальну активність, особистісні уподобання та інтереси, реалізувати себе як суб'єкт навчання.

Ключові слова: спортивно-педагогічне удосконалення, кінезіологічна компетентність, студенти.

Постановка проблеми. Аналіз основних досліджень і публікацій. Педагогічною науковою активно-пізнавальні методи навчання й освіти розглядаються в таких значеннях: сукупності прийомів і підходів, що відображають форму взаємодії студентів і викладача в процесі навчання й освіти [1, 159; 12, 55]; сукупності форм, об'єднаних за ознакою взаємодії студентів і викладача за допомогою навчального матеріалу [8, 34; 10, 127]; способів і прийомів педагогічного впливу, які стимулюють студентів до розумової активності, прояву творчого, дослідницького підходів і пошуку нових ідей для розв'язання різноманітних завдань навчальної, освітньої та науково-дослідної діяльності [4, 13].

Мета роботи – розробити модульну системи навчання у формуванні кінезіологічної компетентності при підготовці майбутніх вчителів фізичної культури.

Методологічною основою є концептуальні ідеї теорії пізнання, методологічні принципи науковості, доступності, цілісності, інтегративності, які пояснюють важливі педагогічні аспекти професійної підготовки майбутнього фахівця з фізичного виховання та спорту. *Методи дослідження:* для отримання найбільш значущих результатів дослідження та їх інтерпретації застосувались такі методи: теоретичний аналіз і синтез, систематизація, узагальнення інформації, викладеної у наукових джерелах інформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. У межах розробленої методичної системи розвитку функціональних можливостей у процесі спортивно-педагогічного удосконалення з метою формування кінезіологічної компетентності студентів заплановано застосування модульно-цільового й інтерактивного методів навчання, які сприяють налагодженню суб'єкт-суб'єктної педагогічної взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Розв'язання групових комунікативних ситуацій у процесі спортивно-педагогічного удосконалення передбачало реалізацію навчально-пізнавальних завдань групами студентів (4-5 осіб) на лабораторно-практичних заняттях, зокрема розроблення та обговорення комплексів загальнофізичних та тренувальних прав, удосконалення фізичних якостей тощо.

Формування кінезіологічної компетентності студентів у процесі спортивно-педагогічного удосконалення здійснюється і через самостійну складову кінезіологічної діяльності й індивідуальну форму занять викладача зі студентами. Самостійна кінезіологічна діяльність відповідає за фізичний стан особистості, функціональні можливості організму, рівень здоров'я, що визначають успішність реалізації професійної діяльності.

Модульно-цільовий підхід щодо розвитку функціональних можливостей у процесі спортивно-педагогічного удосконалення з метою формування кінезіологічної компетентності студентів передбачає реалізацію освітніх завдань, які формують знання про організм людини як об'єкт розвитку й удосконалення, заходи з його самопізнання, саморозвитку та самовдосконалення. Міжособистісна педагогічна взаємодія сприяє конвенції особистісних ціннісних позицій педагога і студента, дає змогу здійснювати спільну діяльність, реалізовувати значущі для студента проблеми, усвідомлювати себе об'єктом власного розвитку і стимулює підвищення активності під час самостійної кінезіологічної діяльності [3, 68].

Одним з сучасних прогресивних методів контролю знань, умінь і навичок студентів є рейтинговий метод, який є компонентом модульної системи навчання, що організовує освітній процес, забезпечуючи його ефективність [1, 162]. Модульна система як модель організації освітнього процесу ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів), пооператорному контролі й накопиченні рейтингових балів за навчально-пізнавальну діяльність протягом усього періоду навчання.

Дидактичним підґрунтам модульної системи є опис навчальної дисципліни; її мета й завдання; науково обґрунтована структура змісту навчального матеріалу; загальнодидактичний принцип побудови рейтингових систем; засоби й методи навчання та контролю; умови, що забезпечують підвищення активності студентів та їхньої мотивації до навчання [1, 162; 3, 38; 4, 88]. Інтегральним показником, який характеризує сукупність якісних параметрів результатів навчання, є якість знань і загальна успішність студентів, що визначаються з метою організації систематичного й об'єктивного контролю ефективності навчання студентів; забезпечення ефективності освітнього процесу з дисципліни «Спортивно-педагогічне удосконалення» в закладі вищої освіти педагогічного спрямування; активізації пізнавальної діяльності й мотивації до оволодіння студентами теоретичного базису з фізичної культури та спорту; набуття практичних навичок із застосування засобів фізичної культури і спорту в професійній діяльності; діагностування, моделювання і прогнозування умов для розвитку особистісного кінезіологічного потенціалу.

Відповідно до модульної системи за період опанування інтегральної дисципліни студент набирає певну суму рейтингових балів, за якою можна охарактеризувати рівень засвоєння ним навчального матеріалу задля формування кінезіологічної компетентності (порівняно з іншими студентами). До позитивних особливостей модульної системи відносимо можливість підвищення студентом особистого навчального рейтингу завдяки активізації спортивно-педагогічної, науково-дослідної та інших видів освітньої діяльності. Академічна успішність студента визначається за шкалою оцінювання, реєструється з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали і шкали ECTS.

Рівень сформованості кінезіологічної компетентності діагностується за такими видами підготовленості студентів: теоретична, методична та функціональні можливості. окремий модуль підготовленості є умовним і характеризує відповідні компоненти кінезіологічної компетентності. Зокрема, у межах теоретичного модуля підготовленості виокремлено рівень сформованості когнітивного компонента; методична частина й функціональні можливості характеризують сформованість діяльнісного компонента кінезіологічної компетентності. Модульна система оцінювання ступеня сформованості кінезіологічної компетентності студентів передбачає розроблення тестів і тестових завдань, методичних завдань і правил нарахування балів з окремих видів підготовленості студентів (табл. 1).

Таблиця 1

**Оцінювання сформованості
кінезіологічної компетентності студентів**

Назва блоку готовності	Оцінка за національною шкалою				
	5	4	3	2	1
	високий	вище за середній	середній	нижче за середній	низький
	Оцінка за шкалою ECTS				
	A	B-C	D-E	FX	F
Сума балів за всі види діяльності за шкалою ECTS					
	100-90	89-74	73-60	59-35	34-0
1 Модуль Теоретична підготовленість	10	8	6	4	2
2 Модуль Методична підготовленість	50	44	38	32	26
3 Модуль Функціональна підготовленість	40	32	24	16	8
Максимальна сума балів за всі види діяльності	100	84	68	52	36

З метою оцінювання теоретичної підготовленості студентів до реалізації кінезіологічної компетентності задіяно контроль теоретичних знань з окремих питань теорії та методики фізичного виховання, педагогіки, психології, природничо-наукового циклу дисциплін. Головною психолого-педагогічною вимогою, на нашу думку, є необхідність диференціації рівня знань з дотриманням найбільшої об'єктивності та можливості подальшої корекції освітнього процесу. На наш погляд, реалізація цієї вимоги може бути здійснена в процесі застосування тестів і тестових завдань, які містять запитання, варіанти відповідей до кожного з них, ключі правильних відповідей.

До тестових завдань уведено запитання щодо сутності фізичної культури і спорту, сучасних теорій та концепцій, основ здорового способу життя, адаптації організму до фізичних навантажень, особистісного розвитку та удосконалення кінезіологічного потенціалу тощо. Варіант тесту передбачав 40 запитань і 3-4 варіанти відповідей з однією правильною. Контроль теоретичних знань здійснювався відповідно до заздалегідь розробленої шкали оцінювання (табл. 2).

Таблиця 2

**Оцінювання теоретичної
підготовленості студентів**

Показник	Кількість балів				
	10	8	6	4	2
Кількість правильних відповідей	33 і більше	25-32	17-24	9-16	Менше 8

Методична підготовленість студентів дає можливість визначити рівень сформованості діяльнісного компонента кінезіологічної компетентності і передбачає ознайомлення з методами дослідження функціональних можливостей організму людини та їхню апробацію, участь у проведенні наукових досліджень, спрямованих на визначення функціонального стану систем організму (табл. 3).

Таблиця 3

**Оцінювання
методичної підготовленості студентів**

Показники	Кількість балів				
	5	4	3	2	1
Методика антропометричних вимірювань	5	4	3	2	1
Методика проведення проби PWC ₁₇₀	5	4	3	2	1
Методика дослідження параметрів пульсової хвилі	5	4	3	2	1
Методика дослідження параметрів варіабельності серцевого ритму	5	4	3	2	1
Методика дослідження гемодинамічних показників	5	4	3	2	1
Методика дослідження функціонального стану дихальної системи	5	4	3	2	1
Участь у дослідженні	20				
Сума балів з методичної підготовленості	50	44	38	32	26

Цей вид підготовленості оцінюється на кожному методичному занятті, і завдання студента полягає в реалізації набутих знань у процесі здійснення науково-дослідної діяльності. Перед початком проведення функціональної проби студент демонструє теоретичні знання з методики її проведення, прогнозує можливі її результати та надає рекомендації щодо застосування у процесі спортивно-педагогічного удосконалення. Група студентів з 5-6 осіб розділяється на підгрупи, усі почергово виконують роль «дослідників» і «досліджуваних». За участь у дослідженні студент має змогу отримати 20 додаткових балів.

Функціональна підготовленість визначалась на підставі відносних значень результатів виконання проби PWC₁₇₀ відповідно до маси тіла досліджуваного ($\text{кГ}\cdot\text{хв}^{-1}\times\text{кг}^{-1}$) та пульсової вартості роботи (різниця між ЧСС наприкінці 2-го навантаження й базальними умовами) [2, 93; 6, 123; 7, 132; 9, 177; 13, 3; 14, 180; 15, 1194; 16, 193] (табл. 4).

Таблиця 4

**Оцінювання функціональної підготовленості
студентів**

Показники	Спеціалізація	Кількість балів				
		20	16	12	8	4
Відносна фізична працездатність (PWC ₁₇₀ , $\text{кГ}\cdot\text{хв}^{-1}\times\text{кг}^{-1}$)	Волейбол	$\leq 20,93$	20,92-18,10	18,09-15,27	15,26-12,44	$\geq 12,43$
	Бокс	$\leq 20,35$	20,34-17,48	17,47-14,61	14,60-11,74	$\geq 11,73$
	Біатлон (чоловіки)	$\leq 25,05$	25,04-22,29	22,28-19,53	19,52-16,77	$\geq 16,76$
	Біатлон (жінки)	$\leq 21,65$	21,64-19,44	19,43-17,23	17,22-15,02	$\geq 15,01$
Пульсова вартість роботи, $\text{ск}\cdot\text{хв}^{-1}$	Волейбол	$\leq 83,14$	83,15-87,82	87,83-92,51	92,52-97,19	$\geq 97,20$
	Бокс	$\leq 89,52$	89,53-91,84	91,85-94,15	94,16-96,46	$\geq 96,47$
	Біатлон (чоловіки)	$\leq 88,77$	88,78-90,43	90,44-92,08	92,09-93,73	$\geq 93,74$
	Біатлон (жінки)	$\leq 87,92$	87,93-94,47	94,48-101,01	101,02-107,55	$\geq 107,56$
Сума балів з функціональної підготовленості		40	32	24	16	8

У значенні показника функціональної підготовленості обрано результат виконання PWC₁₇₀ оскільки фізична працездатність є інтегральною ознакою підготовки студента до специфічної діяльності та відображає рівень функціональної готовності індивіда до різних аспектів спортивно-педагогічної діяльності [5, 199; 11, 181].

Висновки з дослідження і перспективи подальших наукових розвідок. У процесі розроблення навчально-методичного комплексу реалізовано принцип, за яким сучасна орієнтація освіти, спрямована на розвиток функціональних можливостей у процесі спортивно-педагогічного удосконалення з метою формування кінезіологічної компетентності, детермінована створенням психологічних і дидактичних умов, в яких студент може виявити пізнавальну й інтелектуальну активність, особистісні уподобання та інтереси, реалізувати себе як суб'єкт навчання. Рівень кінезіологічної компетентності студентів визначається відповідно до отриманої суми балів за їхню теоретичну, функціональну та методичну підготовленість. Відповідно до розробленої шкали, рівень сформованості у студентів кінезіологічної компетентності може бути оцінений як за національною системою, так і за ECTS.

Перспективними є дослідження, спрямовані на розробку навчально-методичного забезпечення з інших дисциплін навчального плану відповідно до формування кінезіологічної компетентності студентів.

References

1. Загревская А. И. Физкультурно-спортивное образование студентов на основе кинезиологического подхода. Томск : Издательский Дом Томского государственного университета, 2015. 276 с.
Zagrevskaya, A. (2015). Fizkul'turno-sportivnoye obrazovaniye studentov na osnove kinezilogicheskogo podkhoda. [Physical and sports education of students on the basis of the kinesiological approach]. Tomsk, Russia : Tomsk State University Publishing House.
2. Приймак С. Г. Варіабельність серцевого ритму та центральна гемодинаміка в забезпеченні адаптації до фізичних навантажень організму студентів що спеціалізуються у волейболі. *Вісник Черкаського університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки*. 2017. № 15. С. 92–101.
Priymak, S. (2017). Variabelnist sercevogo rytmu ta centralna gemodynamika v zabezpechenni adaptaciyi do fizychnych navantazhen organizmu studentiv shho specializuyutsia u volejboli [The Variability of Heart Rhythm and Central Hemodynamics in Providing Adaptation to the Body's Physical Loads of Students Specializing in Volleyball]. *Visnyk Cherkas'koho universytetu imeni Bohdana Khmel'nyts'koho. Pedagogichni nauky – Bulletin of Bohdan Khmelnytsky Cherkasy University. Pedagogical sciences*, 15, 92–101.
3. Приймак С. Г. Методичні основи формування функціональної готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності : навчальний посібник. Чернігів : Десна Поліграф, 2019. 112 с.
Priymak, S. (2019). Metodychni osnovy formuvannya funktsional'noyi hotovnosti maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do profesiynoyi diyal'nosti : navchal'nyy posibnyk [Methodical bases of formation of functional readiness of future teachers of physical culture to professional activity]. Chernihiv, Ukraine : Desna Polygraph.
4. Приймак С. Г. Методична система розвитку функціональних можливостей майбутніх учителів фізичної культури у процесі спортивно-педагогічного удосконалення : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02; Нац. ун-т «Чернігів. колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2019. 40 с.
Pryimak, S. (2019). Metodychna sistema rozvylku funkcionalyh mozhlyvostej majbutnih uchyteliv fizychnoyi kultury u procesi sportyvno-pedagogichnogo udoskonalennya [Methodological system of the development of functional capabilities of future Physical Education teachers in the process of sports and pedagogical improvement]. *Doctor thesis*. Chernihiv, Ukraine.
5. Приймак С. Г. Морфофункциональне забезпечення спортивно-педагогічної діяльності студентів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Педагогічні науки*, 2017. №149. С. 198–204.
Pryimak, S. (2017). Morfofunktionalne zabezpechennya sportyvno-pedagogichnoyi diyalnosti studentiv [Morphofunctional Provision of Sports and Pedagogical Activity of Students]. *Visnyk Chernihiv's'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni T.H. Shevchenka. Pedahohichni nauky – Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University named after T.G. Shevchenko. Series: Pedagogical Sciences*, 149, 198–204.
6. Приймак С. Г. Спортивно-педагогічне удосконалення студентів: морфофункциональне забезпечення діяльності : монографія. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 292 с.
Priymak, S. (2018). Sportyvno-pedagogichne udoskonalennya studentiv: morfovufkcion'ne zabezpechennya diyal'nosti : monografiya [Sports and pedagogical improvement of students: morphofunctional conditionality of activity]. Chernigiv, Ukraine : PAT «PVK» Desna.

7. Приймак Сергій. Фізична працездатність студентів, що займаються в групі спортивно-педагогічного удосконалення з боксу. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2017. № 6 (70). С. 130-141. (DOI 10.24139/2312-5993/2017.06/130-141)

Pryimak, S. (2017). Fizychna pracezdatnist' studentiv, shho zajmayutsya v grupi sportyvno-pedagogichnogo udoskonalennya z boksu [Physical capacity of students engaged in the group of sports and pedagogical improvement in boxing]. *Pedahohichni nauky: teoriya, istoriya, innovatsiyini tekhnolohiyi – Pedagogical sciences : theory, history, innovative technologies*, 6(70), 130–141.
8. Приймак С. Теоретико-методологічні основи спортивно-педагогічного удосконалення в системі професійної освіти майбутніх учителів фізичної культури. *Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення працівників сфери освіти* : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (23-24 квітня 2020 року, м. Чернігів) ; відп. ред. Н. О. Терентьєва. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. В., 2020. С. 83–85.

Priymak, S. (2020). Teoretyko-metodologichni osnovy sportyvno-pedagogichnogo udoskonalennya v systemi profesijnoyi osvity majbutnix uchyteliv fizychnoyi kultury [Theoretical and methodological bases of sports and pedagogical improvement in the system of professional education of future teachers of physical culture]. *Suchasni problemy pidhotovky ta profesijnoho udoskonalennya pratsivnykiv sfery osvity : materialy VI Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi (23-24 kvitnya 2020 roku, Chernihiv) – Proceeding of the VI International scientific-practical conference «Modern problems of training and professional development of education workers» (April 23-24, 2020, Chernihiv)*. Cherkasy, Ukraine : Publisher Chabanenko Y.V.
9. Приймак С. Г. Функціональний стан киснево-транспортної системи у студентів, що спеціалізуються у боксі. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*, 2017. № 147, Т. 1. С. 175–181.

Pryimak, S. G. (2017). Funkcionalnyj stan kysnevo-transportnoy systemy u studentiv, shho specializuyut'sya u boksi [Functional state of the oxygen transport system in students specializing in boxing]. *Visnyk Chernihiv's'koho natsional'noho pedahohichnogo universytetu imeni T.H. Shevchenka. Pedahohichni nauky. Fizychne vykhovannya ta sport – Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University named after T. G. Shevchenko. Series: Pedagogical Sciences. Physical education and sports*, 147, Vol. 1, 175–181.
10. Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Шиянов Е. Н. Общая педагогика : учеб. пособие для студентов по дисциплине «Педагогика». Ч. 1. Москва : Владос, 2002. 286 с.

Slastenin, V. A., Isaev, I. F., and Shiyanov, E. N. (2002). Obshhaya pedagogika [General pedagogy]. Moscow, Russia : Vlados.
11. Романенко В. А. Диагностика двигательных способностей. Донецк : ДонНУ, 2005. 290 с.

Romanenko, V. A. (2005). Dyahnostyka dvyhatelnykh sposobnostei [Diagnostic of motor abilities]. Donetsk, Ukraine : DNU Publ.
12. Терентьєва Н. О., Проніков О. К. Проектування підготовки фахівців за освітньо-науковими програмами (науки про освіту). *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2016. № 137, С. 54–57.

Terentieva, N. O., and Pronikov, O. K. (2016). Projektuvannia pidhotovky fakhivtsiv za osvitno-naukovymy prohramamy (nauky pro osvitu) [Projecting of specialists' training by educational scientific programs]. *Visnyk Chernihiv's'koho natsional'noho pedahohichnogo universytetu imeni T.H. Shevchenka. Pedahohichni nauky – Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University named after T. G. Shevchenko. Series: Pedagogical Sciences*, 137, 54–57.
13. Priymak, S., Krutsevich, T., Pangelova, N., Trachuk, S., Kravchenko, T., Stepanenko, V., & Ruban, V. (2020). Modeling of functional support of sports activities of biathletes of different qualifications. *Journal of Human Sport and Exercise*. DOI: 10.14198/jhse.2021.161.12 Retrieved from <https://www.jhse.ua.es/article/view/2021-v16-n1-modeling-functional-support-sports-activities-biathletes>
14. Priymak, S., Kolomets, N., and Goletc, V. (2020). Forecasting the game role of volleyball players in accordance with the methodology of artificial intelligence. *Journal of Physical Education and Sport® (JPES)*, Vol.20 (issue 1), Art 24, pp. 179-185. doi: 0.7752/jpes.2020.01024. Retrieved from <http://efsupit.ro/images/stories/ianuarie2020/Art%202024.pdf>
15. Priymak Serhij, Kolomets Natalia, Goletc Vitaliy (2019). Modeling of the morphofunctional state of the biathletes body. *Journal of Physical Education and Sport® (JPES)*, Vol.19 (issue 2), Art 173, pp. 1193-1199. DOI: 10.7752/jpes.2019.02173.
16. Priymak, S. G., and Terentieva, N. O. (2017). Somatologic characteristics of biathlon students' body constitution in predicting of their successfullness. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*; 21(4):192– 199. DOI: 10.15561/18189172.2017.0408

Priymak S.

ORCID 0000-0003-3911-7081
ResearcherID AAE-9459-2019
Scopus-Author ID 55873000300

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Professor of the Department of Biology, Health and Sport
T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colegium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: Spriymak1972@gmail.com

Ratov A.

ORCID 0000-0001-6968-1543

Ph.D. in Physical Training and Sports
Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Sport
Sumy State A.S.Makarenko Pedagogical University
(Sumy, Ukraine) E-mail: amratov@ukr.net

Mishchenko O.

ORCID 0000-0002-1157-198X

Ph.D. in Physical Training and Sports
Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Sport
Sumy State A.S.Makarenko Pedagogical University
(Sumy, Ukraine) E-mail: aleksanderys8485@ukr.net

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL SUPPORT OF THE PROCESS OF FORMATION OF STUDENTS' KINESIOLOGICAL COMPETENCE

The purpose of the work is to consider the essence of the modular system of education in the formation of kinesiological competence in the training of future teachers of physical culture.

The methodological basis is the conceptual ideas of the theory of cognition, methodological principles of scientificity, accessibility, integrity, integrativity, which explain the important pedagogical aspects of professional training of future specialists in physical education and sports.

Research methods. To obtain the most significant results of the study and their interpretation, the following methods were used: theoretical analysis and synthesis, systematization, generalization of information presented in scientific sources of information.

The scientific novelty of the obtained results is that the following methods have been improved: the method of conducting the discipline «Sports and pedagogical improvement» for students of higher education institutions, taking into account the morphofunctional support of sports and pedagogical activities; methods of organizing classes on sports and pedagogical improvement for students of higher education institutions; educational and methodological support for teaching the discipline «Sports and pedagogical improvement» in higher education institutions.

The practical significance of the obtained results lies in the development of scientific and methodological support of the discipline «Kinesiology of sports and pedagogical activities» and improving the content of professional training of future physical education teachers on the basis of an integrative kinesiological approach.

Conclusions. In the process of developing the educational and methodical complex the principle is realized, according to which the modern orientation of education, aimed at the development of functional capabilities in the process of sports and pedagogical improvement for the formation of kinesiological competence, is determined by the creation of psychological and didactic conditions. personal preferences and interests, to realize themselves as a subject of learning.

Key words: sports and pedagogical improvement, kinesiological competence, students.

Стаття надійшла до редакції 10 листопада 2020 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор О. К. Проніков